

ITTRA ENĊIKLIKA

FRATELLI TUTTI

Tal-Qdusija Tiegħu Franġisku

Fuq il-Fraternità u l-ħbiberija soċjali

X'INHI?

It-tielet enċiklika tal-Papa Franġisku, wara *I-Lumen fidei* (2013) u *I-Laudato si'* (2015).

Ġiet iffirmata fit-3 ta' Ottubru 2020 f'Assisi.

FUQIEX HI MSEJSA?

- ▶ Kwistjonijiet marbuta mal-fraternità u l-ħbiberija soċjali li kienu fit-tħassib tal-Papa f'dawn l-aħħar snin.
- ▶ Temi esposti fid-*Dokument fuq il-fratellanza umana għall-paċi fid-dinja u l-konvivenza komuni* ffirmit mal-Imam il-Kbir Ahmad Al-Tayyeb fi Frar 2019.

X'QED TIPPROPONI?

- ▶ Hija enċiklika soċjali ddedikata lill-fraternità u l-ħbiberija soċjali.
- ▶ Tittratta d-dimensjoni universali tad-duttrina fuq l-imħabba tal-aħwa.
- ▶ Nirriflettu biex nirreagixxu b'ħolma ġdida ta' fraternità u ta' ħbiberija soċjali.
- ▶ Noħolmu bħala umanità waħda, bħal vjaġġaturi fuq din l-art li koll magħmulin mill-istess demm u laħam.

LIL MIN HI INDIRIZZATA?

Lill-bnedmin kollha li jixtiequ jagħmlu minn din ir-riflessjoni ftuħ għad-djalogu.

MNEJN ĠEJ IT-TITLU?

- ▶ *Fratelli tutti* hi espressjoni ta' San Franġisk ta' Assisi (Admonitiones, 6, 1).
- ▶ Il-qaddis użaha biex jipproponi għamla ta' ħajja b'toġhma tal-Vanġelu.
- ▶ San Franġisk stieden lil kulhadd, irġiel u nisa, għal imħabba li tmur lil hemm mill-ġografija u l-ispazju.

KIF INHI MQASSMA L-ENĊIKLIKA?

- ▶ *Fratelli tutti* hi magħmula minn introduzzjoni generali u tmien kapitli.

Introduzzjoni

Kapitlu 1: Id-dellijiet ta' dinja magħluqa

Kapitlu 2: Barrani fit-triq

Kapitlu 3: Naħsbu u nnisslu dinja miftuħa

Kapitlu 4: Qalb miftuħa għad-dinja kollha

Kapitlu 5: L-aħjar politika

Kapitlu 6: Djalogu u ħbiberija soċjali

Kapitlu 7: Toroq għal laqgħa ġdida

Kapitlu 8: Ir-religjonijiet għas-servizz tal-fraternità fid-dinja

TALBA KRISTJANA EKUMENIKA

"Ejja, Spirtu s-Santu! Urina l-ġmiel tiegħek li jilma fil-ġnus kollha tal-art, biex niskopru li lkoll aħna importanti, li kulhadd hu meħtieġ, li huma wcuħ differenti tal-istess umanità maħbuba minn Alla".

Amen.

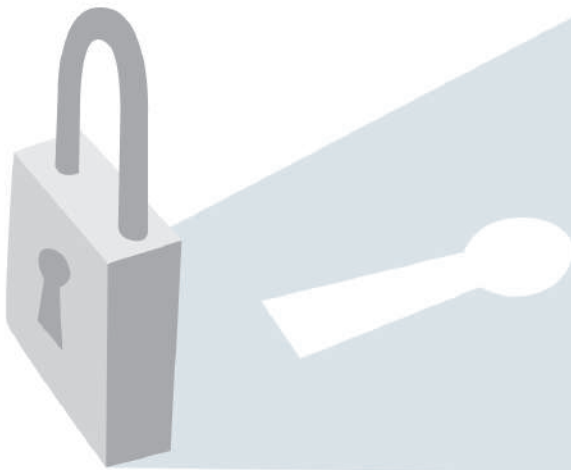
ID-DELLIJET TA' DINJA MAGĦLUQA

Il-Papa Franġisku josserva t-tendenzi li qed jagħmlu ħsara lill-fraternità universali.

“Is-soċjetà dejjem iżjed globalizzata tqarribna lejn xulxin, imma ma tagħmilniex aħwa”

LIEMA HUMA L-ASPETTI LI FIHOM NISTGĦU NOSSERVAW ID-DELLIJET TA' DINJA MAGĦLUQA?

- ▶ In-nuqqas ta' tama u l-qtigħ il-qalb miżrugħa fis-soċjetà.
- ▶ Il-polarizzazzjonijiet li ma jsewduq id-djalogu u l-konvivenza.
- ▶ Il-persuni li jidhru “sagrifikabbli” u jiġu mormija.
- ▶ In-nuqqas ta' ugwajjanza fid-drittijiet u x-xejriet godda ta' jasar.
- ▶ Id-deterjorament fl-etika u d-dgħajfien tal-valuri spiritwali.

ILLUM QED NASSISTU GHALL-MANIPULAZZJONI TAL-KELMIET KBAR:

**LIBERTÀ ĠUSTIZZJA
DEMOKRAZIJA GĦAQQDA**

QUDDIEM DAN KOLLU, *FRATELLI TUTTI* TURINA LI

“It-triq hija l-qrubija u l-kultura tal-laqgħa”

Alla jkompli jizra' fl-umanità ż-żerriegħa tat-tajjeb.

It-tajjeb, l-imħabba, il-ġustizzja u s-solidarjetà kuljum irridu nfittxuhom.

It-tama taf tara lil hemm mill-kumdità li tjassarna, u hekk nistgħu ninfethu għal ideali għoljin.

BARRANI FIT-TRIQ

**LIEMA HUMA
L-PERSUNAĠĠI L-OHRA
PREŻENTI FIL-PARABOLA
TAS-SAMARITAN IT-TAJJEB?**

- ▶ IL-ĦALLELIN
- ▶ DAWK LI JIBQGHU GĦADDEJJIN
- ▶ IR-RAĠEL MITLUQ U MIGRUH

**Quddiem din is-sitwazzjoni,
Fratelli tutti qed tisfidana:**

**Ma' min tidentifika ruhek?
Min hu l-proxxmu tiegħek?**

“Gesù mhux isejhilna biex nistaqsu min hu l-proxxmu tagħna, imma biex insiru aħna proxxmu għall-oħrajn”.

***Fratelli tutti* qed issejhilna biex inkunu parti attiva fir-riabilitazzjoni tas-soċjetajiet miġruha.**

ILLUM L-ISTORJA TAS-SAMARITAN IT-TAJJEB QED TIRREPETI RUĦHA:

1

Id-determiniżmu jew fataliżmu jippretendi li jista' jiġġustifika l-indifferenza.

2

Is-soċjetà tendenzjalment ma jimpurtahix mill-oħrajn.

3

Id-dinja tippermetti l-eskluzjoni.

4

Qed naraw indifferenza soċjali u politika.

L-imħabba ma toqgħodx tara jekk huha l-miġruh hux ġej minn dan jew dak il-post:

**L-IMĦABBA TKISSER
IL-KTAJJEN U TIBNI
PONTIJET.**

**SE TIBQA' GĦADDEJ JEW SE TIEQAF
QUDDIEM IL-MIĠRUHA
MATUL IT-TRIQ?**

Quddiem tant tbatija, tant ġrieħi, l-unika soluzzjoni hi li nkunu bħas-Samaritan it-tajjeb.

NAĦSBU U NNISLU DINJA MIFTUĦA

Ġesù qalilna: **"Intom ilkoll aħwa"** (Mt 23:8)

Is-sejha għall-fraternità universali titlobna:

- ▶ Il-bniedem isib il-milja tiegħu meta jingħata għall-oħrajn.
- ▶ L-imħabba titlob minna ħila ikbar li nilqgħu lill-oħrajn, nintegraw il-periferiji.
- ▶ L-imħabba li titwessa' lil hemm mill-fruntieri għandha fil-baži tagħha "l-hbiberija soċjali".

NIPPROMOVU T-TAJJEB IFISSER INSEDDQU L-VALURI LI JWASSLU GĦAL ŻVILUPP UMAN INTEGRALI

Kif nistgħu
naslu
għalih?

- ✓ Naħsbu u naġixxu bħala komunità.
- ✓ Neħduha kontra l-kawżi strutturali tal-faqar u tan-nuqqas ta' ugwaljanza.
- ✓ Nesigū Stat preżenti u attiv, li jinvesti b'risq il-persuni dgħajfin.
- ✓ Niżguraw li hadd ma jithalla barra.
- ✓ Infittxu paċi fit-tul imsejsa fuq etika globali ta' solidarjetà u servizz.

[**Kull persuna hi prezzjuża u għandha
d-dritt li tgħix b'dinjità.**]

QALB MIFTUĦA GĦAD-DINJA KOLLHA

LIEMA MIŻURI JWASSLU GĦALL-FRATERNITÀ UNIVERSALI?

1

Nilqgħu, inħarsu, nippromovu u nintegraw il-persuni migranti u l-emarġinati kollha.

2

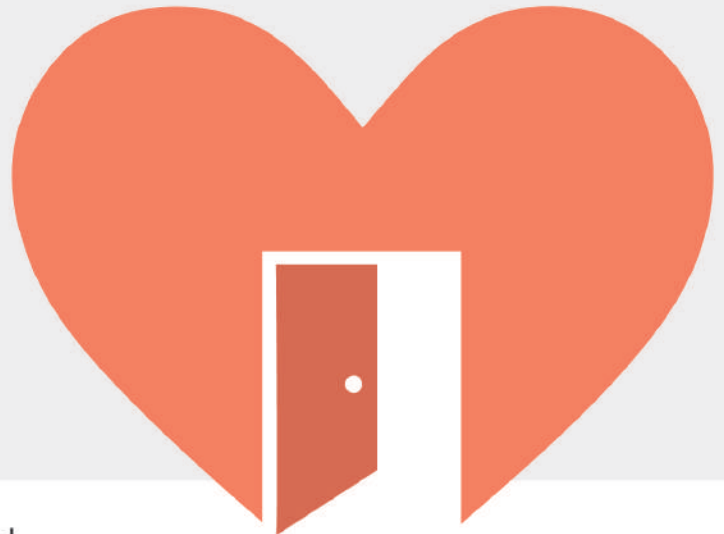
Inżidu l-għarfien li, jew insalvaw kollha jew ma jsalva ħadd.

3

Infittxu ordni dinji ġuridiku, politiku u ekonomiku li jfittex l-iżvilupp solidali tal-popli kollha.

X'inhil-gratwità?

- ▶ Tagħmel xi ħaġa għax fiha nfisha hija tajba.
- ▶ Tagixxi mingħajr ma tittama li tikseb gwadann minn xi ħaġa jew li jpattulek lura.
- ▶ Tinkludi lill-barranin kollha, mhux biss dawk li jgħibu beneficiċċi tangibbli.

“Il-kwalità vera tal-bosta pajjiżi tad-dinja titkejjel skont kemm kapaċi jaħsbu wkoll bħala familja umana. Alla dejjem jagħti b'xejn”.

Kull kultura b'saħħitha hi min-natura tagħha miftuħa u akkoljenti:

Li nifthu moħħna u qalbna, dan jgħinna nifhmu lil min hu differenti minna.

Fil-komunjoni universali kull grupp ta' bnedmin isib il-ġmiel tiegħu.

Il-bniedem hu l-essri limitat li m'għandux limiti.

Kapaċi ninfethu għal ta' maġenbna f'familja ta' nazzjonijiet?

L-AĦJAR POLITIKA

“L-imħabba, skont it-tagħlim ta’ Ġesù, hija l-gabra tal-Liġi kollha” (ara Mt 22:36-40)

Fiex tikkonsisti politika tajba?

- ▶ Qiegħda hemm għas-servizz tal-ġid komuni.
- ▶ Ma tfittix biss kif ha tiżgura li ġgib il-voti.
- ▶ Tgħin lill-persuni jikbru.
- ▶ Tippromovi ekonomija b’risq id-diversità produttiva u l-kreattività intraprenditorjali.
- ▶ Taħseb b’vizjoni wiesgħa u tinkludi djalogu interdixiplinari.

FRATELLI TUTTI TISTIEDEN GĦAL ORDNI SOĊJALI U POLITIKU LI R-RUĦ TIEGĦU HI L-KARITÀ SOĊJALI:

- ✓ Tgħinna nimxu ‘l quddiem lejn civiltà tal-imħabba li għaliha aħna msejħin.
- ✓ Tagħraf li kull bniedem hu ħuna u oħtna, u tinkludi lil kulhadd.
- ✓ Il-karità għandha bżonn tad-dawl tal-verità, li hu wkoll dak tar-raġuni u tal-fidi.

“Il-karità soċjali tridna nħobbu l-ġid komuni u nfittxu b’mod effettiv it-tajjeb f’kull persuna, fid-dimensjoni soċjali li tgħaqqadna flimkien.”

Fl-attività politika, kull persuna hi qaddisa u jixirqilha r-rispett tagħna u d-dedikazzjoni tagħna:

“Jekk jirnexxielek tgħin imqar persuna waħda tgħix aħjar, dan diġà biżżejjed biex jiġġustifika d-don ta’ ħajtek”.

DJALOGU U HBIBERIJA SOĊJALI

Xi jfisser
 “niddjalogaw”?

- ▶ NOQORBU LEJN XULXIN
- ▶ NESPRIMU RUĦNA
- ▶ NISIMGĦU LIL XULXIN
- ▶ INHARSU LEJN XULXIN
- ▶ INSIRU NAFU LIL XULXIN
- ▶ NIPPRUVAW NIFHMU LIL XULXIN
- ▶ INFITTXU PUNTI TA' KUNTATT

SKONT IL-KULTURA TAL-LAQGĦA:

Minn kulhadd tista' titgħallem xi ħaġa, ħadd mhu bla siwi, ħadd ma jeżisti għalxejn.

SOĊJETÀ PLURALISTA LI TISTIEDEN GĦAD-DJALOGU:

- 1 Tirrispetta f'kull sitwazzjoni d-dinjità ta' ħaddieħor.
- 2 Tigbor flimkien reatajiet differenti, waqt li tiggarantixxi paċi vera u sħiħa.
- 3 Tirrikonoxxi d-dritt ta' ħaddieħor li jkun hu, u terġa' tiskopri l-ġentilezza.

Liema huma l-atteġġjamenti jew il-fatti li ma jgħinux għad-djalogu?

- ▶ L-aggressività li nistgħu naslu biex nuru, ngħidu aħna, fuq il-mezzi soċjali.
- ▶ Monologi li ma jiqfux biex jisimgħu lill-ieħor.
- ▶ Meta ngħaġġlu niskreditaw u dan b'mod umiljanti.

“Id-djalogu soċjali awtentiku jippresupponi l-ħila li nirrispettaw il-fehma tal-persuna l-oħra”.

TOROQ GĦAL LAQGĦA ĠDIDA

FIL-MIXJIET TA' PAĊI, IL-PROĊESSI TA' LAQGĦA MĠEDDA HUMA TABILHAQQ MEHTIEĠA:

✓
Fir-rikonċiljazzjoni vera.

✓
Fil-proġett komuni li ma jeqridx lill-individwu.

✓
F'li nagħrfu, niggarantixxu u nerġġu nibnu d-dinjità tal-persuni kollha.

✓
Fl-għażla favur l-iżjed foqra, imwarrba, mormija.

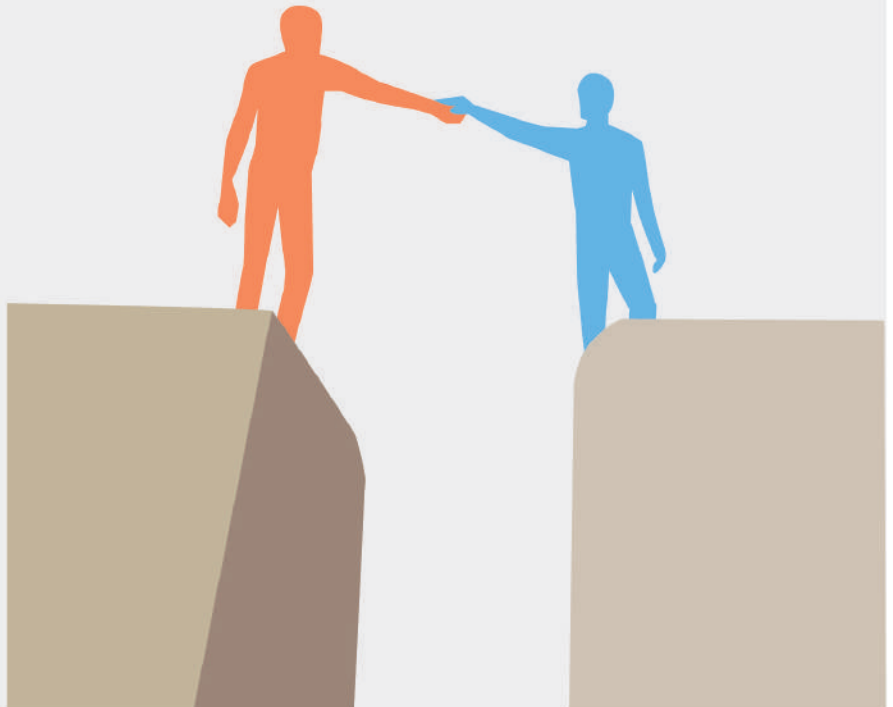
✓
F'li rroddu valur u nifhmu t-tifsira tal-maħfra.

**Ġesù qatt ma ħajjar għall-vjolenza jew l-intolleranza.
Il-Vangelu jitlobna naħfru għal "sebgħa u sebgħin darba" (Mt 18:22)**

IL-MAĦFRA VERA U R-RIKONĊILJAZZJONI VERA:

- ▶ Jinkisbu fil-kunflitt, billi negħlbuh bid-djalogu.
- ▶ Jibqgħu lura minn għemejjel ta' tilwim u ta' mibegħda lejn xulxin.
- ▶ Jiffacilitaw diskussjoni onesta, mibnija fuq l-imħabba għall-ġustizzja.
- ▶ Ma jfissrux li wieħed jinsa jew li l-ħażin ma jigix ikkastigat.
- ▶ Ma jaqgħux fiċ-ċirku vizzjuż tal-vendetta.

"Nitlob lil Alla jħejjilna qlubna għal-laqqgħa ma' ħutna lil hemm mid-differenzi ta' ideat, ilsien, kultura, religjon".

IL-PAPA FRANĠISKU

IR-RELIGJONIJIET GĦAS-SERVIZZ TAL-FRATERNITÀ FID-DINJA

HU BISS JEKK NAGĦRFU LI AĦNA WLIED ILLI NISTGĦU NGHIXU FIS-SLIEM

Id-diversi religjonijiet joffru sehem prezzjuż fil-bini tal-fraternità.

It-tiftix ta' Alla jgħinna nagħrfu li aħna sieħba fit-triq: **aħwa**.

Meta ncaħhdu mil-libertà tal-kuxjenza u tar-religjon inkunu nfaqqru lid-dinja.

IL-KNISJA HIJA DAR BIL-BIBIEN TAGĦHA MIFTUĦA, GĦAX HI OMM:

1

Tibni l-pontijiet

2

Igġarraf il-ħitan

3

Tiżra' r-rikonċiljazzjoni

BEJN IR-RELIGJONIJIET JISTA' JKUN HEMM MIXJA TA' PAĊI:

- ▶ Il-punt tat-tluq għandu jkun il-ħarsa ta' Alla, għax Alla jara l-qalb.
- ▶ Il-vjolenza ma ssib ebda fundament fil-konvinzjonijiet religjużi.
- ▶ Il-qima lejn Alla, sinċiera u umli, twassal għar-rispett lejn il-ħajja, id-dinjità u l-libertà.

TALBA KRISTJANA EKUMENIKA

Alla tagħna, Trinità ta' mħabba, mill-komunjoni qawwija tal-intimità divina tiegħek sawwab fostna x-xmara tal-imħabba fraterna. Roddilna l-imħabba li dehret fil-ġesti ta' Ġesù, fil-familja tiegħu ta' Nazaret u fl-ewwel komunità Nisranija.

Lilna l-Insara agħtina li ngħixu l-Vanġelu u li nagħrfu lil Kristu f'kull bniedem, biex nilmħuh mislub fit-tbatijiet tal-imwarrbin u tal-minsijin ta' din id-dinja u rxox f'kull wieħed u waħda minn ħutna li jergħu jqumu fuq ringlejhom.

Ejja, Spirtu s-Santu!

Urina l-gmiel tiegħek li jilma fil-ġnus kollha tal-art, biex niskopru li lkoll aħna importanti, li kulhadd hu meħtieġ, li huma wcuħ differenti tal-istess umanità maħbuba minn Alla.
Amen.

Il-mexxejja religjużi huma msejħin biex ikunu dawk li jiddjalogaw tassew: biex jaġixxu fil-bini tal-paċi bħala medjaturi awtentiċi.